Spis przedmiotów.

1. Statut T. D. w Krakowie z r. 1874. s. 28
2. Instrukcyja dla Kapelana T. D. 1878. s. 6.
3. Instrukcyja dla Sekretarza T. D. 1877. s. 8
4. Instrukcyja dla Lekarza T. D. 1879. s. 6.
5. Instrukcyja dla Prowizora T. D. 1877. s. 1[illegible]
6. Instrukcyja dla Nauczyciela T. D. 1881. s. 12
7. Instrukcyja dla Księgi szkolnej 1881. s. 6.
8. Instrukcyja dla Komisyi archiwalnej 1881. s. 11.
9. Instrukcyja dla Kasy T. D. w Krak. 1881. s. 18. 3[illegible]
10. Wykaz Fundusów To. Dob. w Krak. 1879. s. 6[illegible]
11. Statut T. D. w Krakowie z r. 1885. s.
12. Akt Fundacyi s. p. D. Kitowskiego 1885. s.

Towarzystwo Dobroczynności w Krakowie.

STATUT

TOWARZYSTWA DOBROCZYNNOŚCI

W KRAKOWIE.

W KRAKOWIE
W DRUKARNI LEONA PASZKOWSKIEGO
pod zarządem Józefa Łakocińskiego.
1874.

NAKŁADEM TOWARZYSTWA DOBROCZYNNOŚCI.

STATUT
TOWARZYSTWA DOBROCZYNNOŚCI
W KRAKOWIE.

Cel Towarzystwa.

ARTYKUŁ 1.

Krakowskie Towarzystwo Dobroczynności założone dnia 9 grudnia 1816 r. zachowuje nadal pierwiastkową nazwę i cel swego zawiązania. Celem tym jest: udzielać chrześcijańskim, a do gminy m. Krakowa przynależnym obojga płci

a) starcom niedołężnym, kalekom i do pracy niezdolnym, opieki, schronienia, wyżywienia i ubrania;

b) sierotom lub dzieciom rodziców podupadłych, do gminy m. Krakowa przynależnych, od 6

do 10 roku życia, schronienia, wyżywienia, ubrania, nauki i opieki, dopóki w praktycznym jakim zawodzie pomieszczenia nie znajdą.

Siedziba Towarzystwa.

ARTYKUŁ 2.

Siedzibą Towarzystwa Dobroczynności jest Kraków.

Fundusze Towarzystwa.

ARTYKUŁ 3.

Fundusze Towarzystwa Dobroczynności składają się:

a) z kapitałów na rzecz różnych dawnych szpitalów zapisanych, a z mocy uchwały sejmowej z d. 4 marca 1817 r. własnością ogólnego domu schronienia ubogich będących;

b) z darowizn i legatów zapisanych lub zapisać się mających na rzecz ubogich pod opieką Towarzystwa Dobroczynności zostających;

c) z różnych dochodów niestałych, jak n. p. kwesty, balów, loteryi fantowej, jałmużny do skarbonek dawanej, przedstawień teatralnych, datków na ręce kasyera wprost, lub którego z członków ofiarowanych i t. p.;

d) ze składek stałych rocznie lub półrocznie przez członków czynnych opłacanych;

e) ze składek stałych rocznie lub półrocznie z ofiary dobrowolnej czynionych.

ARTYKUŁ 4.

Oprócz funduszów w Art. 3 wymienionych, Towarzystwo Dobr. przyjmować będzie wszelkiego rodzaju dary w żywności, napojach, odzieży, materyałach opałowych i t. p., zgoła wszystko, co tylko do wsparcia ubogich posłużyć może.

ARTYKUŁ 5.

Fundusze Towarzystwa Dobroczynności zostają pod wyłącznym tegoż zarządem.

Skład Towarzystwa.

ARTYKUŁ 6.

Krakowskie Tow. Dobroczynności składa się:

a) z członków czynnych,

b) z członków honorowych,

c) z oddziału Dam.

Członkami czynnymi są ci, których na ich własne zgłoszenie się lub na przedstawienie przez członka Towarzystwa Rada Ogólna bezwzględną większością głosów w głosowaniu tajném, za pomocą balotowania, na członków przyjmie.

Członkami honorowymi zaś, których z uwagi na szczególne zasługi względem Towarzystwa Dobr.

położone, Rada Ogólna na wniosek Prezesa, w głosowaniu tajném, większością $^3/_4$ głosów do tej godności zaprosi.

Oddział Dam składają damy, które się dotąd w poczet Towarzystwa Dobroczynności zapisały lub w przyszłości zapiszą, zgłosiwszy się w tej mierze do Prezesowej Dam. Co do przyjmowania dam znajdzie zastósowanie przepis o przyjmowaniu członków czynnych (Art. 6).

Obowiązki i prawa Członków.

ARTYKUŁ 7.

Członkowie czynni Tow. Dobr. obowiązani są

a) wpisać się osobiście do księgi na ten cel przeznaczonej;

b) opłacać rocznie najmniej 1 zł. 50 c. w. a. składki lub złożyć 25 zł. w. a. na raz jeden na fundusz Towarzystwa Dobroczynności;

c) wykonywać czynności, do jakich przez Radę Ogólną powołani będą;

d) odwiedzać Zakład Towarzystwa Dobr.;

e) według możności należeć czynnie do jednego z wydziałów Towarzystwa, o których niżej w Art. 21 i następnych.

Członkowie czynni mają prawo:

a) wybierania Rady Ogólnej,

b) być do niej wybranymi,

c) być obecnymi na posiedzeniach Rady Ogólnej bez brania jednak udziału w głosowaniu;

d) przedstawiać Radzie wnioski,
e) oraz Członków nowych do przyjęcia.

ARTYKUŁ 8.

Zaleganie przez więcej niż rok w opłacie składki rocznej, pozbawia Członka czynnego praw w Art. 7 wymienionych. Przez uiszczenie jednak zaległości, Członek Towarzystwa Dobroczynności odzyskuje znowu swe prawa.

ARTYKUŁ 9.

Członkowie honorowi wolni są od wszelkich obowiązków, nie mają też prawa obioru i obieralności. Członkom honorowym wolno jest bywać na posiedzeniach Rady Ogólnej z prawami Członków czynnych określonemi w Art. 7 lit. *c, d, e.*

Zarząd Towarzystwa.

ARTYKUŁ 10.

Na czele Towarzystwa Dobr. stoi Protektor. Na dożywotniego Protektora zapraszać będzie Rada Ogólna Biskupa dyecezyi krakowskiej. W razie opróżnienia stolicy biskupiej, nieprzyjęcia przez Biskupa zaproszenia, lub w razie innéj przeszkody, orzeknie Rada Ogólna czy, i kogo zechce zaprosić na Protektora Towarzystwa Dobroczynności.

Władzami Towarzystwa Dobroczynności są:

1) Ogólne zgromadzenie Członków.
2) Rada Ogólna.

Ogólne Zgromadzenie odbywa posiedzenia zwyczajne co trzy lata, na których słucha sprawozdań Rady Ogólnej i wybiera Członków tejże Rady, tudzież ich zastępców.

ARTYKUŁ 11.

Właściwy i bezpośredni zarząd Towarzystwa Dobroczynności wykonywa Rada Ogólna.

ARTYKUŁ 12.

Rada Ogólna składa się:

a) z Prezesa,

b) z czterech Wiceprezesów,

c) z 25 Radców będących Członkami czynnymi Towarzystwa Dobroczynności.

ARTYKUŁ 13.

Prezesa, czterech Wiceprezesów i 25 Radców wybiera na przeciąg 3 lat ogólne zebranie członków czynnych Towarzystwa Dobr. zwołane w tym celu przez Prezesa Towarzystwa Dobr. na d. 9 grudnia w ostatnim roku każdego trzechlecia, za pośrednictwem dziennika, który Rada Ogólna oznaczy. Wybór zapada prostą większością głosów członków obecnych, w tajném piśmiennem głosowaniu.

ARTYKUŁ 14.

Do zakresu działalności Rady Ogólnej należy:

a) obiór Członków czynnych i honorowych Towarzystwa Dobr. oraz opiekunów sal ubogich;

b) mianowanie urzędników płatnych i sług Towarzystwa Dobroczynności;

c) przyjmowanie starców i sierot do domu schronienia (Art. 1.);

d) zarząd majątkiem zakładowym i obrotowym Towarzystwa Dobroczynności i czuwanie nad nim;

e) nadzór nad sekretaryatem, kasą, infirmeryą, kaplicą, szkołą i budynkami;

f) nadzór nad zakładem starców i sierót pod względem tychże pomieszczenia, potrzeb, karności itp.

g) układanie preliminarzy i budżetów, ogłaszanie corocznych sprawozdań ze stanu funduszów i liczby ubogich Towarzystwa Dobr.;

h) składanie sprawozdań, wyjaśnień i przedstawień władzom rządowym i krajowym;

i) uchwalanie zmian statutu:

j) przedsiębranie wszelkich czynności, które niniejszym statutem innym organom przydzielonemi nie zostały.

ARTYKUŁ 15.

Prezes reprezentuje Towarzystwo Dobroczynności na zewnątrz wobec władz wszelkich i członków Towarzystwa Dobroczynności, zwołuje Zebrania Rady Ogólnej tak zwyczajne, jak nadzwyczajne,

przewodniczy obradom podług regulaminu przez Radę Ogólną uchwalonego. Ma nadzór główny nad urzędnikami Towarzystwa Dobroczynności, których może nawet w czynności zawiesić i zarządzić, co uzna za potrzebne, winien jednak postanowienie to usprawiedliwić przed Radą Ogólną na najbliższém posiedzeniu. Prezes kieruje sekretaryatem i podpisuje wraz z Sekretarzem protokóła obrad i wszelkie bez wyjątku pisma z Rady Ogólnej wychodzące, które nadto opatruje pieczęcią Towarzystwa Dobr. zostającą pod jego strażą. Prezes zwołuje także przy końcu trzechlecia Zgromadzenie Ogólne Członków Towarzystwa Dobr. dla dokonania nowych wyborów. Zgromadzeniu Ogólnemu przewodniczy Protektor, który w razie przeszkody może wyręczyć się zastępcą z grona kapituły katedralnej krakowskiej, będącym członkiem Towarzystwa Dobr. Prezes wreszcie czuwa nad wykonaniem uchwał Rady Ogólnej.

ARTYKUŁ 16.

W razie nieobecności Prezesa z jakiegokolwiek powodu, zastępować go będą we wszelkich czynnościach wiceprezesowie, wedle ilości głosów przy wyborach otrzymanych. Wiceprezesów zaś zastępować będą w razie potrzeby Radcy koleją starszeństwa także z wyboru idącą. Czas zastępstwa niemoże jednak trwać dłużej, jak do nowych wyborów.

ARTYKUŁ 17.

Posiedzenia Rady Ogólnej zwyczajne odbywać się będą dwa razy na miesiąc; nadzwyczajne zaś

w każdym czasie i miejscu, skoro tylko Prezes sam uzna tego potrzebę lub jeżeli przynajmniej pięciu Radców zwołania posiedzenia od niego zażąda i cel tego zwołania na piśmie poda.

ARTYKUŁ 18.

Do prawomocności uchwał Rady Ogólnej potrzeba, aby na posiedzeniu obecnych było przynajmniej 9 Członków Rady, licząc w to Prezesa, który równość głosów zdaniem swoim rozstrzyga. Na posiedzeniu, na którém odbywa się mianowanie urzędników, musi być obecnych przynajmniej 17 Radców wraz z Prezesem.

ARTYKUŁ 19.

Uchwały zapadają większością głosów. Wnioski winny być czynione ustnie, wolno atoli Prezesowi zażądać, aby je wnioskodawca podał na piśmie. Odczytywanie głosów nie jest dozwoloném oprócz sprawozdań poszczególnym Członkom przydzielonych, lub sprawozdań, jakie wydziały, komisye i urzędnicy właściwi obowiązani są składać.

ARTYKUŁ 20.

Jeżeli Członek Rady Ogólnej nieobecny będzie bez usprawiedliwienia na sześciu po sobie idących posiedzeniach tejże Rady lub Wydziału, do którego należy, lub jeżeli z jakiegokolwiek powodu z Rady

Ogólnej wystąpi, wówczas powoła Rada Ogólna w jego miejsce jednego z Członków czynnych.

O Wydziałach.

ARTYKUŁ 21.

Dla gruntowniejszego zbadania przedmiotu i przedstawienia Radzie Ogólnej wniosków opartych na fachowej znajomości rzeczy, oraz dla wyręczenia Rady Ogólnej, jako jej organa wykonawcze, istnieć ma pięć Wydziałów, a mianowicie:

1. Wydział spisu,
2. „ skarbowy,
3. „ gospodarczy,
4. „ prawny,
5. „ zdrowia.

Wolno atoli Radzie Ogólnej załatwiać niektóre sprawy przez osobne komisye, skoro tylko uzna tego potrzebę. Komisyom wolno się wzmacniać członkami nawet z po za Towarzystwa Dobr. bez odwołania się do Rady, jedynie za jej zawiadomieniem.

ARTYKUŁ 22.

W każdym Wydziale zasiadać będzie 5 Radców. Przewodniczącego wybiera wydział z pośród siebie. Do prawomocności uchwał Wydziału potrzeba przynajmniej trzech Członków Wydziału licząc w to Przewodniczącego.

ARTYKUŁ 23.

Jedynie w czynnościach przez Radę Ogólną Wydziałom przydzielonych mogą Wydziały uchwały swe bezwłocznie wykonywać, w sprawach zaś innych mają przez swego Przewodniczącego wnioski swe przedkładać Radzie Ogólnej do powzięcia uchwały.

Wydział spisu.

ARTYKUŁ 24.

Wydział spisu przedstawia Radzie Ogólnej do przyjęcia starców, kaleki i sieroty do Zakładu Towarzystwa Dobr. według porządku dziennika podawczego, uwzględniając więcej potrzebujących. W tym celu winien poprzednio zbadać, czy kandydaci kwalifikują się do przyjęcia w myśl Art. 1, czy są istotnie ubodzy i czy pod względem ich zdrowia nie zachodzą przeszkody w przyjęciu, i przedłoży Radzie Ogólnej świadectwo ubóstwa, świadectwo lekarza Zakładu, dowody przynależności do gminy i wynik własnego dochodzenia.

ARTYKUŁ 25.

Przyjęcie ubogiego lub sieroty do domu schronienia wskutek zapadłej uchwały Rady Ogólnej nastąpi po wydaniu mu przez Wydział spisu Karty opieki, którą przyjęty składa Prowizorowi; również nie może być oddalonym z domu schronienia żaden

ubogi bez wiedzy i polecenia Wydziału spisu po poprzedniej uchwale Rady.

ARTYKUŁ 26.

Wydział spisu utrzymuje księgę imienną starców i sierót pod opieką Towarzystwa Dobr. zostających, dlatego też odbiera codziennie od Prowizora raport o przybyłych lub ubyłych i zmarłych ubogich, ich liczbie, stanie zdrowia, oddaniu ich do infirmeryi lub ich z tejże powrocie, a na każdém posiedzeniu Rady Ogólnej zda w tej mierze sprawę. Sprawozdania te będą zarazem kontrolą co do wydatków na utrzymanie biednych ponoszonych.

ARTYKUŁ 27.

Wydział spisu utrzymuje nadzór nad ubogimi co do ich sprawowania się, niesfornych może upomnieć lub ukarać wzbronieniem wyjścia z Zakładu, potrąceniem kilku groszy z płacy dziennej jednorazowém, lub przez czas pewien, aresztem najdłużej trzechdniowym, a nawet może niepoprawnych lub winniejszych przedstawić Radzie Ogólnej do odebrania im Karty opieki i wydalenia z Zakładu.

ARTYKUŁ 28.

Do Wydziału spisu należy także dozór nad porządkiem w kaplicy, oraz nad dziećmi w Zakładzie Towarzystwa Dobr. umieszczonemi. Do nadzorowania atoli szkoły, nauczyciela i ochmistrzyń wyłącznie pod

względem dydaktycznym i pedagogicznym wybierze Rada Ogólna osobną Komisyę szkolną z trzech członków, jużto z grona swego, jużto z Członków Towarzystwa Dobr. bez względu na Wydziały. Obowiązki szczegółowe Komisyi szkolnej określi osobna instrukcya.

ARTYKUŁ 29.

Do Wydziału spisu należy przestrzegać, aby dzieci o ile możności po skończonym 12 roku życia nie były nadal ciężarem Tow. Dobr. i aby do rzemiosł lub usług oddanemi zostały. Lecz obok tego szczególniej zważać potrzeba, aby oddane były w takie miejsca, gdzieby niezachodziła obawa o ich zepsucie moralne, jak również, aby nie marnotrawiły napróżno dalszych lat wieku swojego. Gdyby które z dzieci szczególniejsze w pewnym kierunku objawiło zdolności, Rada Ogólna w wypadkach nadzwyczajnych uwzględni to na wniosek Komisyi szkolnej i pomocną do wykształcenia szczegółowego poda rękę.

ARTYKUŁ 30.

Bez zezwolenia Wydziału spisu na piśmie, Prowizor nie wyda nikomu żadnego dziecięcia, gdyby się zaś Wydział spisu przekonał, że dziecię źle jest pomieszczone, może je natychmiast odebrać polecając Prowizorowi przyjęcie tegoż do Zakładu Towarzystwa Dobroczynności, a po wciągnieniu odebranego dziecięcia do listy właściwej, Wydział spisu doniesie o tém Radzie Ogólnej.

Wydział skarbowy.

ARTYKUŁ 31.

Wydział skarbowy czuwa nad kasowością; odbywa co miesiąc stałą rewizyę kasy, wolno mu to jednak czynić, ilekroć uzna tego potrzebę; słucha rachunków Prowizora, do czego sprawozdania tegoż przez Wydział spisu i zdrowia sprawdzone, winny mu być przedkładane, wreszcie przedsiębierze, a względnie podaje środki i projekta pomnożenia funduszów i wpływów, albo oszczędności w wydatkach.

ARTYKUŁ 32.

Wydział skarbowy czuwa nad dochodami stałemi i niestałemi, które przez członków swoich w kasie Towarzystwa Dobrocz. składa. Opóźnienie zapłaty dochodów, to jest procentów od kapitałów, jakoteż opłat składkowych rocznych i półrocznych, po bezskuteczném wezwaniu dłużników, przedstawia Radzie Ogólnej dla ściągnięcia ich drogą właściwą.

ARTYKUŁ 33.

Wydział skarbowy układa w porozumieniu z innemi wydziałami preliminarz budżetu rozchodu i dochodów Towarzystwa Dobroczynności, jak również bilans z obrotu funduszów do Rocznika z rachunków rocznych, przez Kasyera złożonych, a przez trzech członków Rady Ogólnej, z wyłączeniem członków

Wydziału skarbowego sprawdzonych. Preliminarz budżetu obliczony zawsze na rok następny, przedłożony będzie Radzie Ogólnej najpóźniej do końca lutego każdego roku, bilans zaś majątku zakładowego i obrotowego z roku ubiegłego, przedkłada Wydział skarbowy pod uchwałę Rady Ogólnej najpóźniej do końca kwietnia każdego roku.

Wydział gospodarczy.

ARTYKUŁ 34.

Wydział gospodarczy zatrudnia się wszelkiemi potrzebami dotyczącemi odzieży, żywności i utrzymania tak ubogich, jak dzieci w Zakładzie Towarzystwa Dobroczynności zostających, nabywaniem naczyń i sprzętów do urządzenia wewnętrznego potrzebnych.

ARTYKUŁ 35.

Wydział gospodarczy czuwa nad rzetelnością prowadzonych przez Prowizora rejestrów i w razie zachodzącej potrzeby sprawienia nowych rzeczy, przekonawszy się o zużyciu dawnych, układa ich wykaz; po przedstawieniu Radzie Ogólnej i po powziętej przez nią uchwale, Wydział takowe albo sam, albo przez licytacyę lub puszczenie w przedsiębiorstwo nabywa, stosownie jak zapadnie uchwała Rady Ogólnej. Protokół licytacyi w obec członków

Wydziału gospodarczego odbytej, przedkłada Wydział Radzie Ogólnej do zatwierdzenia; na zakupno przedmiotów przez sam Wydział, Rada Ogólna wyznacza zaliczkę stosowną do przyjętego wykazu kosztów potrzebnych, z której Wydział gospodarczy udowodniony złoży rachunek.

Asygnacye wszelkie na wypłaty pieniędzy tak dla przedsiębiorców, jak na wszystkie potrzeby doręczane będą stronom za pośrednictwem Wydziału gospodarczego.

ARTYKUŁ 36.

Przepisy poprzedniego artykułu stosują się również do wszelkich reparacyj tak gmachu samego, w którym mieszkają ubodzy, jakoteż rzeczy i sprzętów do użycia potrzebnych.

ARTYKUŁ 37.

W razie zachodzącej potrzeby czynienia wydatków nieprzewidzianych, a zwłoki niecierpiących, Wydział gospodarczy mocen jest wprost od siebie takowe uskutecznić, z obowiązkiem jednak doniesienia o tém Radzie Ogólnej na najbliższém posiedzeniu. Gdyby zaś wydatek tego rodzaju przenosił kwotę 25 złr. w. a., natenczas Wydział gospodarczy odniesie się w krótkiej drodze do Prezesa, który uznawszy potrzebę zaasygnuje żądaną kwotę do wysokości 100 złr. w. a. i o tém zarządzeniu zawiadomi również Radę

Ogólną na najbliższem posiedzeniu. Wydatki przenoszące 100 złr. w. a. mogą być uchwalone tylko przez Radę Ogólną, którą w razach nagłych Prezes natychmiast zwoła.

ARTYKUŁ 38.

Wydział gospodarczy wyznacza sale dla pomieszczenia ubogich stosownie do wieku, płci, stanu zdrowia i skłonności. Z mocy nadzoru sobie przysługującego przekonywa się, czyli ubodzy spędzają czas według przepisów zaprowadzonych.

ARTYKUŁ 39.

Wydział gospodarczy utrzymuje listę wszystkich ubogich, którzy mogą być użyci do pracy, obmyśla dla nich rodzaj zatrudnienia, zakupuje potrzebne materyały i narzędzia, które do inwentarza wciągnąć poleci. Odbiera i sprzedaje wyrobione materyały, oraz rzeczy do użytku już niezdatne lub zupełnie zużyte, a pieniądze zebrane składa do kasy. Za pośrednictwem Prowizora wgląda w wykonanie dokładne poruczonej roboty, zachęca do niej ubogich i podaje pilnych do nagrody.

Nadto wydział gospodarczy czuwa nad tém, aby w razie śmierci ubogiego w Zakładzie rzeczy będące własnością Towarzystwa Dobr. wróciły do inwentarza, rzeczy zaś prywatną własnością osoby zmarłej będące, stają się własnością Towarzystwa Dobro-

czynności, jeżeli ubogi wstępując do Zakładu nie zastrzegł sobie wolności rozporządzenia niemi na przyszłość.

Wydział prawny.

ARTYKUŁ 40.

Wydział prawny czuwa nad funduszami Towarzystwa Dobroczynności, pilnuje ich windykacyi po wykazaniu zaległości przez Wydział skarbowy, podając środki do ściągnięcia wypłat zalegających. W razie zaś sporu na drodze sądowej w jakimkolwiek przedmiocie wyniknąć mogącego, udziela opinii i podaje sposób prowadzenia procesu. Wygotowuje także projekta umów przez Radę Ogólną zawieranych i na każde jej żądanie daje wyjaśnienia.

Wydział zdrowia.

ARTYKUŁ 41.

Wydział zdrowia, złożony z doktorów medycyny i aptekarzy, czuwa nad infirmeryą i nadzoruje lekarza Zakładu, udziela mu swoich rad i uwag, zatwierdza opinię jego w przypadkach chorób dłuższych i zaraźliwych celem oddania chorego do szpitala, oraz sprawozdania przysłane wydziałowi skarbowemu (art. 31).

O urzędnikach Towarzystwa Dobr.

ARTYKUŁ 42.

Do pełnienia czynności szczegółowych dodani będą Radzie Ogólnej, a pod względem służbowym podlegli Prezesowi Towarzystwa urzędnicy płatni, a mianowicie:

1. Kapelan.
2. Sekretarz.
3. Kasyer.
4. Lekarz.
5. Prowizor.
6. Nauczyciel.
7. Ochmistrzyni chłopców.
8. Ochmistrzyni dziewcząt.

Prócz tego ustanowionym będzie serwitor do posług Towarzystwa, posługaczki dla dzieci i stróże Zakładu.

ARTYKUŁ 43.

Każda Rada Ogólna przed ukończeniem swego trzechlecia rozpisuje przynajmniej na dwa miesiące przed 9 grudnia konkurs na wszystkie w Art. 42 wymienione posady urzędników, i podania zgłaszających się nowej Radzie oddaje, która najdalej w przeciągu trzech tygodni winna wszystkich urzędników zamianować na przeciąg trzech lat swego urzędowania, czy to prowizorycznie, czy stale.

Wrazie opróżnienia której z posad z jakiegokolwiek powodu w ciągu trzechlecia, takowa również w drodze konkursu najdalej w 6 tygodniach w tenże sam sposób obsadzoną zostanie. Podania zgłaszających się zbada i przedstawi kandydatów Radzie Ogólnej, co do kasyera Wydział skarbowy, co do lekarza Wydział zdrowia, co do kapelana i dwóch ochmistrzyń Wydział spisu, co do prowizora Wydział gospodarczy, a co do nauczyciela komisya szkolna, wreszcie co do sekretarza Prezes wraz z przewodniczącym Wydziału prawnego. Serwitora przyjmuje i oddala Prezes, stróżów i posługaczki przyjmuje i oddala Wydział gospodarczy. O zmianach zaszłych zawiadomi za każdym razem Radę Ogólną w pierwszym wypadku Prezes, w drugim przewodniczący Wydziału gospodarczego.

ARTYKUŁ 44.

Członkowie Towarzystwa Dobroczynności przyjmujący posady płatne, tracą na czas swego urzędowania prawo wyboru i wybieralności na urzędy honorowe w Art. 12 wymienione, jeżeli zaś takowe piastują złożyć je winni. Obowiązkiem jest urzędników płatnych bywać na posiedzeniach Rady Ogólnej, lecz nie biorą udziału w obradach, ani nie głosują, zabierają głos jedynie w sprawie z urzędu ich wypływającej, zawezwani do wyjaśnienia lub w odpowiedzi na interpelacyę wprost do nich wystosowaną; ochmistrzynie wolne są od obecności na posiedzeniach.

ARTYKUŁ 45.

Urzędy płatne w Art. 42 wymienione nie dają żadnego prawa do emerytury lub zaopatrzenia wdów i sierót.

ARTYKUŁ 46.

Obowiązki szczegółowe urzędników płatnych określi osobna dla każdego instrukcya.

O oddziale dam.

ARTYKUŁ 47.

Damy Towarzystwa Dobr. (art. 6 *c*) starać się będą o powiększenie funduszów Towarzystwa już to przez swe dobrowolne jednorazowe lub roczne ofiary, już też przez zarządzenie kwest, loteryi fantowej, balów, koncertów, przedstawień i t. p. Opiekować się także będą Zakładem Tow. Dobr., a zwłaszcza infirmeryą, szkołą, niemniej kaplicą i ołtarzem w bramie Floryańskiej pod względem utrzymania bielizny i sprzętów kościelnych.

ARTYKUŁ 48.

Co trzy lata, najdalej w 10 dni po ukonstytuowaniu się nowej Rady Ogólnej, zbiorą się damy

Towarzystwa Dobr. zaproszone przez Prezesa na posiedzenie w celu obrania na następne trzechlecie Prezesowej Dam, jej zastępczyni, oraz 6 dam do oddziału ściślejszego; wybór odbywa się za pomocą kartek prostą większością głosów.

ARTYKUŁ 49.

Prezesowa Dam lub gdyby ta nie mogła, wówczas jej zastępczyni zwołuje według potrzeby i swojego uznania posiedzenie całego lub ściślejszego oddziału Dam, takowemu przewodniczy i przedstawia swe wnioski. Na posiedzeniach dam obecnym być ma Prezes Towarzystwa Dobr. oraz Sekretarz dla prowadzenia protokółów, które zostają w aktach Tow. Dobr., w razie potrzeby zaprosi Prezesowa na posiedzenie także któregokolwiek z Przewodniczących w Wydziałach. Prezesowa dam w porozumieniu z Prezesem Tow. Dobr. zarządza wykonanie uchwał oddziału dam. Do prawomocności tychże uchwał w ściślejszem zebraniu potrzeba obecności przynajmniej trzech dam prócz Prezesowej. Co się tyczy Zebrania Ogólnego stosuje się przez analogię art. 13.

O opiekunach sal.

ARTYKUŁ 50.

Ojcowie i Matki czyli Opiekunowie sal mianowani przez Radę Ogólną, oddane mają pod szczegółową opiekę osobne sale w Zakładzie Tow. Dobr.

i obowiązani są takowe o ile możności odwiedzać, dawać baczność na sprawowanie się i ochędóstwo ubogich umieszczonych w sali pieczy ich poruczonej. O wszystkiém, coby zły zarząd wykrywało lub dążyło do zaprowadzenia ulepszeń w porządku wewnętrznym sal, zawiadomią każdej chwili Radę Ogólną.

Ojcowie czyli opiekunowie mają na posiedzeniu Rady Ogólnej i przy wyborach równe prawa z Członkami czynnymi (art. 7), Matki zaś równe prawa z Damami Tow. Dobr. (art. 47, 48, 49). Opiekunów sal, którzy noszą nazwę Ojców i Matek, mianuje dożywotnie Rada Ogólna z pomiędzy Członków czynnych obojej płci. Zaproszenie to otrzymają osoby, które odznaczając się gorliwością swoją dla Towarzystwa Dobr. dają ciągłe dowody starannej nad ubogimi opieki.

Przepisy ogólne i przejściowe.

ARTYKUŁ 51.

Wszelkie spory pomiędzy członkami Towarzystwa Dobr. tudzież pomiędzy urzędnikami a Towarzystwem rozstrzyga w ostatniej instancyi bez odwołania się Rada Ogólna na zwykłém posiedzeniu na przedstawienie Wydziału lub Komisyi, o ile im sprawę do zbadania poruczyła. Wydział tudzież Rada Ogólna wolną jest od zachowania form i przepisów ustaw cywilnych. Wszelkie spory między Członkami Towarzystwa Dobr. a Radą Ogólną powstałe rozstrzyga Sąd polubowny, złożony z dwóch sędziów, z których jednego każda strona zamianuje. Ci obiorą w razie potrzeby

sędziego przewodniczącego. Jeżeliby Członek Towarzystwa Dobr. nie zamianował sędziego w 14 dniach od zawezwania go do tego, to Rada Ogólna mianuje obydwóch sędziów. Sąd polubowny wyrokuje w ostatniej instancyi i bez potrzeby zachowania przepisów ustaw cywilnych.

ARTYKUŁ 52.

Gdyby rząd lub władza krajowa lub gminna, a nawet osoby prywatne życzyły sobie, aby Towarzystwo Dobr. zajmowało się wskazanemi sobie przez nich starcami, sierotami, kalekami lub dziećmi ubogich rodziców, natenczas stać się to może pod następującemi warunkami:

a) Towarzystwo Dobr. przyjmować będzie osoby na fundusz obcy, o ile miejsce w Zakładzie na to pozwoli;

b) Towarzystwo Dobr. orzeknie samo, czy ubogi kwalifikuje się do przyjęcia w myśl Statutów Towarzystwa Dobroczynności;

c) pragnący umieścić ubogiego w Zakładzie złożą w ratach rocznych lub półrocznych z góry opłatę w wysokości preliminarzem każdorocznym oznaczonej.

ARTYKUŁ 53.

Dotychczasowi dożywotni Ojcowie i Matki sal ubogich zatrzymują tę godność. W razie opróżnienia sali przez opiekuna postąpi Rada Ogólna w myśl Art. 50, ustęp drugi.

ARTYKUŁ 54.

Towarzystwo Dobroczynności zostanie rozwiązaném, jeżeli tak postanowią $^3/_4$ części wszystkich Członków tegoż Towarzystwa na posiedzeniu w tym tylko celu wyłącznie odbyć się mającém. Ogłoszenie dziennikami wzywające Członków Towarzystwa Dobr. na posiedzenie w tym celu odbyć się mające, powinno wyrażać cel Zgromadzenia i uprzedzić takowe na 6 miesięcy. W razie rozwiązania Towarzystwa Dobr. majątek jego przechodzi na gminę m. Krakowa, która obowiązaną będzie majątek w ten sposób na nią przelany, używać na cele takie same, jakie ma Towarzystwo Dobr., jeżeli co do szczególnych funduszów przez fundatorów inaczej zastrzeżoném nie zostało, w którym to razie wola fundatora wykonaną być winna.

ARTYKUŁ 55.

Statut niniejszy obowiązuje zaraz po zatwierdzeniu onegoż.

N. 5375.

Do

Szanownej Rady Ogólnej Towarzystwa Dobroczynności w Krakowie.

Wysokie c. k. Namiestnictwo reskryptem z dnia 24 kwietnia 1874 r. L. 15004 oznajmiło, że nie ma nic do zarzucenia przeciw przedłożonej zmianie Statutów. O czém Dyrekcya Policyi ma zaszczyt zawiadomić Szanowną Radę przy zwrocie jednego egzemplarza zmienionych Statutów.

Z c. k. Dyrekcyi Policyi.

Kraków, d. 7 maja 1874.

Englisch.

Exemp. oprawne Rocznika T. D. otrzymują

1. X. Protektor.
2. Zastęp. Protektora.
3. Prezes.
4. Prezesowa Dam
5-8. Wiceprezesi.
9. 10. Wiceprezesowe.
~~11-15. Prez. Wydziałów~~
16. Biskup.
~~17. Ks. [illegible]~~
• 18. Prez. T. Dob. Wsz.
~~29. Wicepr. Miasta~~
• 31. Wydział krajowy.
19. Namiestnik
• 20. Marszałek krajowy.
21. Prezydent Miasta.
22. Prez. Apellacyi
23. Prez. Sądu
24. Prez. Akademii
25. Rektor Uniwersytetu.
26. Prezes Dyr. Finan.
27. Dyrektor Policyi.
28. Delegat Namiest.
30.

1. Protektor.
2. Zastępca protektora
3. Prezesowa Dam.
4. Prez. T. D.
5. 6. Wiceprezesowe Dam
7-10. Wiceprezesi T. D.
11. Prezydent M. Krak.
12. 1-szy Wicepr. M. Kr.
13. Delegat Namiest.
14. Prez. Apellacyi
15. Prez. Trybunału
16. Prez. Dyr. Finans.
17. Dyr. Policyi.
18. Prez. Ak. Umiej.
19. Rektor U. J. [illegible]
20.

Namiestnik 21.
Marszałek krajowy 22.
Ministrowi [illegible] 23. 24.
X. [illegible] 25.
Prez. T. D. Warsz. 26.
Namiestnictwo. 27.
Wydział krajowy 28.